

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

SZARMANCKI, czyli jaki?

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Słowo SZARMANCKI to spolszczenie francuskiego CHARMANT (wymawiamy [ʃarmã] – z nosowym, akcentowanym [a] na końcu). I CHARMANT, i SZARMANCKI znaczą z grubsza to samo: ‘czarujący, elegancki’. Funkcjonujące jako wyraz-cytat określenie CHARMANT odnoszone bywa do rozmaitych osób, rzeczy, cech czy zjawisk, uznawanych za pełne wdzięku, ujmujące, urocze, powabne, np. To urocza osóbką, którą można określić jednym słowem: charmant! Natomiast SZARMANCKI powie się wyłącznie o mężczyźnie lub w odniesieniu do niego – SZARMANCKI jest ten, kto w stosunku do kobiet zachowuje się z grzecznością, a zarazem z galanterią, jest przy tym elegancki i wytworny i ma nieskazitelne maniery. SZARMANCKI może być również ukłon, gest, ruch, np. Miły starszy pan z szarmanckim ukłonem otworzył przed mamą drzwi. Współcześnie słowo SZARMANCKI, odbierane jako przestarzałe, wychodzi z użycia, bo też same gesty i zachowania, które można by określić mianem SZARMANCKICH, spotykane są coraz rzadziej – odbierane bywają bowiem nie jako oznaki nadzwyczajnej grzeczności i uprzejmości, tylko jako przejawy lekceważenia równouprawnienia płci, a nawet antyfeminizmu.